ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТЫНАН ШЕШІМ

2024 жылғы 2 тамыз №7119-24-00-2/8789 іс Астана қаласы

Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық соты құрамында: төрағалық етуші судья А.Д. Смаилов
сот отырысының хатшысы Б.Д. Пірмановтың
ашық сот отырысында талап қою бойынша электрондық азаматтық істі қарады:

ТАЛАП ҚОЮШЫ:
«Қазақстан Республикасы Президентінің Іс Басқармасы Медициналық орталығының ауруханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорны

ЖАУАПКЕР:
Жеке кәсіпкер Александр Владимирович Мальцев

ТАЛАП ҚОЮШЫНЫҢ ТАЛАПТАРЫ:
1. мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы
2. тұрақсыздық айыбын өндіру туралы

СОТҚА ҚАТЫСҚАНДАР:
прокурор А. Ищанова
талап қоюшының өкілі А.Р. Токанова

<u>СИПАТТАУ БӨЛІГІ:</u>

2024 жылғы 19 ақпанда талап қоюшы (бұдан әрі – тапсырыс беруші) мен жауапкер (бұдан әрі – өнім беруші) арасында №339 тауарларды мемлекеттік сатып алу туралы шарт (бұдан әрі – шарт) жасалды. Шарт қол қойған күннен бастап күшіне енеді және 2024 жылғы 31 желтоқсанға дейін қолданылады.

Шарт талаптары бойынша өнім беруші тапсырыс берушіге жалпы сомасы 1 244 432 теңге болатын «пышақ медициналық» тауарын, тапсырыс берушінің өтінімі бойынша 16 күнтізбелік күн ішінде жеткізуі тиіс.

2024 жылғы 14 мамырда мемлекеттік сатып алу веб-порталы арқылы тапсырыс беруші өнім берушінің атына 444 440 теңге сомасында тауарды жеткізуге өтінім жіберген. Сәйкесінше, орындау мерзімі 2024 жылдың 30 мамырына дейін.

Талап қоюшы сотқа өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану және 11 555 теңге тұрақсыздық айыбын өндіру туралы, жауапкердің шарт бойынша міндеттемелерін тиісінше орындамағанын көрсете отырып, талап қоюмен жүгінді.

Пікірде жауапкер тапсырыс берушіге Ресей мен Украина арасындағы жағдайдың салдарынан шарт бойынша міндеттемелерді орындау мүмкін болмады. Ресейге қарсы санкциялардың енгізілуіне байланысты тауарларды ЕАЭО елдеріне әкелу қиынға соғады. Жауапкер тауарды шартта көрсетілген мерзімде жеткізе алмады, себебі жеткізілетін тауарды өндіруші өндіріс мерзімін ұзартты.

Талап қоюшының өкілі А.Р. Токанова талапты қолдап, талапты қанағаттандыруды сұрады.

Сот отырысының уақыты мен орны туралы тиісті түрде хабарландырылған жауапкер сотқа өкілін жіберген жоқ, сотқа келмеуінің дәлелді себептері туралы хабарлаған жоқ және істі оның өкілінсіз қарауды сұраған жоқ.

Осыған орай, сот Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің (әрі қарай – АПК) 196-бабына сәйкес азаматтық істі тараптардың қатысуынсыз қарауға мүмкіндік бар деп санайды.

Прокурор А. Ищанова талап қою қанағаттандырылуы тиіс деген қорытынды берді.

УӘЖДЕУ БӨЛІГІ:

№1 талап бойынша

Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінің (бұдан әрі – АК) 277 - бабы 1-тармағының 272, 273-баптарының талаптарына байланысты міндеттеме - міндеттеме шарттары мен заң талаптарына сәйкес тиісінше орындалуға тиіс, ал мұндай шарттар мен талаптар болмаған жағдайда - іскерлік қызмет өрісіндегі әдеттегі құқықтарға немесе әдетте қойылатын өзге де талаптарға сәйкес орындалуға тиіс. Заңдарда немесе шартта көзделгеннен басқа реттерде міндеттемені орындаудан біржақты бас тартуға және оның шарттарын біржақты өзгертуге жол берілмейді. Егер міндеттемеде ол орындалатын күн немесе ол орындалуға тиісті уақыт кезеңі көзделсе немесе анықтауға мүмкіндік берсе, міндеттеме сол күні немесе тиісінше сол кезең ішінде кез келген уақытта орындалуға тиіс.

АК-нің 359-бабының 1-тармағында, борышқор кінәлі болған кезде, егер заңдарда немесе шартта өзгеше көзделмесе, міндеттемені орындамағаны және (немесе) тиісті дәрежеде орындамағаны үшін жауап береді. Егер борышқор міндеттемені тиісті дәрежеде орындау үшін өзіне байланысты шаралардың барлығын қолданғанын дәлелдесе, ол кінәсіз деп танылады.

Құжатқа қол қойылған: Смаилов А. Д., 06.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 09.09.2024, судья Смаилов А. Д., 15.10.2024

«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) 12-бабының 4-тармағына сәйкес мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар тізілімі: 3) өздерімен жасалған мемлекеттік сатып алу туралы шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілердің тізбесін білдіреді.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көрсетілген жағдайда, тапсырыс беруші өнім берушінің Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын бұзу фактісі туралы өзіне мәлім болған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей мұндай өнім берушіні мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп тану туралы талап қоюмен сотқа жүгінуге міндетті, бұған жиынтығында мынадай шарттарды: 1) өнім берушінің тұрақсыздық айыбын (айыппұлды, өсімпұлды) төлеуі; 2) шарттық міндеттемелерді толық орындау; 3) тапсырыс берушіге келтірілген залалдың болмауы шарттарын қанағаттандыратын жағдайлар қосылмайды.

«Соттардың мемлекеттік сатып алу туралы заңнаманы қолдануы туралы» Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының 2022 жылғы 21 сәуірдегі №4 нормативтік қаулысының 8-тармағына сәйкес, мемлекеттік сатып алу туралы өнім берушілермен жасалған шарттар бойынша өз міндеттемелерін орындамаған не тиісті түрде орындамаған өнім берушілерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушылар деп тану туралы талап қоюларды қарау кезінде соттар АК-нің 359-бабына сәйкес азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің негізі ретінде өнім берушінің кінәсін және АПК-нің 6-бабының бесінші бөлігіне сәйкес әділдік пен ақылға сыйымдылық өлшемшарттарын негізге ала отырып, Тапсырыс беруші үшін туындаған жағымсыз салдарларды назарға алуы қажет. Шарт тарабына шартты жасасу кезінде үміт артуына құқылы болғанынан едәуір дәрежеде айырылуына келтірген залалды жағымсыз салдарлар деп түсінген жөн (АК-нің 401-бабының 2-тармағы). Сонымен қатар мемлекеттік сатып алу туралы шарт тараптарының жұмыстарды орындау мерзімін өзгерту бөлігінде жасаған қосымша келісімдері де соттардың бағалауына жатады. Заңның 45-бабында мемлекеттік сатып алу туралы шарттың жобасына не жасалған шартқа өзгерістер енгізудің негіздері белгіленген.

Аталған істі қарау барысында сот, шарт талаптарының жауапкермен тиісті түрде орындалмағанын, яғни тауар мерзімінде жеткізілмегенін, тапсырыс берушімен өнім берушінің өз міндеттемелерін орындамауына байланысты шарт біржақты тәртіпте бұзылғандығын назарға алып, сонымен қатар мемлекеттік сатып алулар заңнамасының нормаларын басшылыққа ала отырып, сот жауапкерді мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы ретінде тануға заңды негіз бар деп есептейді.

№2 талап бойынша

Құжатқа қол қойылған: Смаилов А. Д., 06.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 09.09.2024, судья Смаилов А. Д., 15.10.2024

АК-тің 293 және 298-баптарына сәйкес, борышқор міндеттемесін орындамаған немесе тиісінше орындамаған ретте, атап айтқанда, орындау мерзімін өткізіп алған ретте несие берушіге төлеуге міндетті, заңдармен немесе шартпен белгіленген ақша сомасы айып төлеу (айыппұл, өсім) деп танылады. Айып төлеу туралы талап бойынша несие беруші оған келтірілген залалдарды дәлелдеуге міндетті емес. Міндеттемені бұзғаны үшін борышқор жауапқа тартылатын жағдай болған кезде міндеттеменің орындалмағаны немесе тиісінше орындалмағаны үшін айып өндіріп алынады (осы Кодекстің 359-бабы).

Жауапкердің шарттың 7.3-тармағында көзделген міндеттемелерді тиісінше орындамауы салдарынан талап қоюшы 2024 жылғы 31 мамырдан 25 маусымға дейінгі кезеңде шарттың жалпы сомасының 0,1% мөлшерінде тұрақсыздық айыбын өндіріп алуға мәлімдеген, бұл 11 555 теңгені құрайды, есебі: 444 440 теңге х 0,1% х 26 күн.

Ұсынылған есеп сотпен тексерілді, сот есепті дұрыс деп тапты.

Сот жауапкерді тұрақсыздық айыбын төлеу бойынша жауаптылықтан босату үшін негіздерді қарастырмайды, өйткені оның тарапынан қабылданған міндеттемелерді бұзу орын алған.

Осыған орай, талап қоюшының талабы толық қанағаттандырылуға жатады деген тұжырымға келді.

АПК-нің 109-бабының 1-бөлігіне сәйкес жауапкерден талап қоюшының пайдасына 347 теңге мемлекеттік баж өндірілуге жатады.

АПК-нің 117-бабының 1-бөлігіне сәйкес талап қоюшы төлеуден босатылған мемлекеттік баж, сондай-ақ іс бойынша іс жүргізуге байланысты шығындар сот мемлекет кірісіне шығыстарын төлеуден босатылмаған жауапкерден толық немесе талап қоюдың қанағаттандырылған бөлігіне пропорционалды өндіріліп алынады.

ҚАРАР БӨЛІГІ:

Сот АПК-нің 223-226 баптарын ала отырып,

ШЕШТІ:

Талап қоюшы «Қазақстан Республикасы Президентінің Іс Басқармасы Медициналық орталығының ауруханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының талап қоюы – қанағаттандырылсын.

Жеке кәсіпкер Александр Владимирович Мальцев мемлекеттік сатып алуға жосықсыз қатысушы деп танылсын.

Жеке кәсіпкер Александр Владимирович Мальцевтан «Қазақстан Республикасы Президентінің Іс Басқармасы Медициналық орталығының

Құжатқа қол қойылған: Смаилов А. Д., 06.08.2024
Заңды күшіне енген күні: 09.09.2024, судья Смаилов А. Д., 15.10.2024
7119-24-3-1/8130

ауруханасы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнының пайдасына 11 555 (он бір мың бес жүз елу бес) теңге тұрақсыздық айыбы және 347 (үш жүз қырық жеті) теңге мемлекеттік баж өндірілсін.

Жеке кәсіпкер Александр Владимирович Мальцевтан мемлекет кірісіне 1 846 (бір мың сегіз жүз қырық алты) теңге мемлекеттік бажға төленуі тиіс сот шығысы өндірілсін.

Шешімге тараптар және прокурор Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексінің 403, 404-баптарының талаптарын ескере отырып, шешім түпкілікті нысанда шығарылған күннен бастап, ал сот талқылауына қатыспаған тұлғалар өздеріне шешімнің көшірмелері жіберілген күннен бастап бір ай ішінде Астана қаласының мамандырылған ауданаралық экономикалық соты арқылы Астана қаласының азаматтық істер жөніндегі сот алқасына апелляциялық шағым, наразылық беруі мүмкін.

Судья А. Смаилов

Құжатқа қол қойылған: Смаилов А. Д., 06.08.2024

Заңды күшіне енген күні: 09.09.2024, судья Смаилов А. Д., 15.10.2024

7119-24-3-1/8130